

The Story of R. Shimon bar Yohai

Part II: The Cave

He and his son went and hid in the rabbinic academy. Each day, his wife would bring him bread and a pitcher of water, and they ate. When the decree intensified, he said to his son: "Women are weak-minded. They may torment her and she will expose us."

They went and hid in a cave. A miracle occurred: a carob-tree and a spring were created for them. They would strip their garments and sit up to their necks in sand. The whole day they studied [Torah]. When it was time for prayers they robed, covered themselves, prayed, and then took off their garments again, so that they should not wear out. Thus they dwelt twelve years in the cave.

Then Elijah came and stood at the entrance to the cave and exclaimed, "Who will inform the son of Yohai that the emperor is dead and his decree annulled?" So they emerged. Seeing a man plowing and sowing, they exclaimed, "They forsake eternal life and engage in temporal life?" Whatever they cast their eyes upon was immediately incinerated. Thereupon a divine echo came forth and said: "Have you emerged to destroy My world? Return to your cave!" So they returned and dwelt there twelve months. They said: "The wicked are condemned to twelve months in Gehinnom." A divine echo then came forth and said, "Go forth from your cave!"

I Kings 19:9-14

There he went into a cave, and there he spent the night. Then the word of the Lord came to him. He said to him, "Why are you here, Elijah?"

He replied, "I am moved by zeal for the Lord, the God of Hosts, for the Israelites have forsaken Your covenant, torn down Your altars, and put Your prophets to the sword. I alone am left, and they are out to take my life."

"Come out," He called, "and stand on the mountain before the Lord." And lo, the Lord passed by. There was a great and mighty wind, splitting mountains and shattering rocks by the power of the Lord; but the Lord was not in the wind. After the wind—an earthquake; but the Lord was not in the earthquake.

אזל הוא ובריה טשו בי מדרשא. כל יומא הוה מיייתי להו דביתהו ריפתא וכוזא דמיא וכרכי. כי תקיף גזירתא א"ל לבריה נשים דעתן קלה עליהן דילמא מצערי לה ומגליא לן.

אזלו טשו במערתא. איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא. והוו משלחי מנייהו והוו יתבי עד צוארייהו בחלא. כולי יומא גרסי. בעידן צלוי לבשו מיכסו ומצלו והדר משלחי מנייהו כי היכי דלא ליבלו. איתבו תריסר שני במערתא.

אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא. אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזירתיה. נפקו. חזו אינשי דקא כרבי וזרעי אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף. יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם? חיזרו למערתכם. הדור אזול איתבו תריסר ירחי שתא אמרי משפט רשעים בגינהם י"ב חדש יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם.

וַיֵּבֶאֱשֶׁם אֶל־הַמַּעֲרָה וַיֵּלֶן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־ה' אָלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־לְךָ פֹּה אֵלַיְהוּ:

וַיֹּאמֶר קִנְאָה קִנְאָתִי לַה' אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרְסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בַּחֶרֶב וְאֶתְּרַאֲנִי לְבַדִּי וַיִּבְקֹשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:

וַיֹּאמֶר צֵא וּעֲמֵדָהּ בְּהָר לִפְנֵי ה' וְהִנֵּה ה' עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחֶזֶק מְפָרֵק הָרִים וּמִשְׁבַּר סְלָעִים לִפְנֵי ה' לֹא בְרוּחַ ה' וְאַחַר הָרוּחַ רֵעַשׁ לֹא בְרֵעַשׁ ה':

After the earthquake—fire; but the Lord was not in the fire. And after the fire—a soft murmuring sound.

When Elijah heard it, he wrapped his mantle about his face and went out and stood at the entrance of the cave. Then a voice addressed him: “Why are you here, Elijah?”

He answered, “I am moved by zeal for the Lord, the God of Hosts; for the Israelites have forsaken Your covenant, torn down Your altars, and have put Your prophets to the sword. I alone am left, and they are out to take my life.”

Mekhilta, Shemot 12:1

Eliyahu claimed the honor of the Father, but not the honor of the son, viz. "I have been very jealous for the Lord, the G d of hosts, etc." And what is stated in this regard? (Ibid. 15-16) "And the Lord said to him: Go, return on your way to the desert of Damascus ... And Yehu the son of Nimshi shall you anoint to be king over Israel, and Elisha the son of Shafat ... shall you anoint to be a prophet in your place." What is the intent of this? He does not desire your prophecy (because you do not claim the honor of Israel).

Pirkei De-Rabbi Eliezer 29:17

God appeared to him and said, “Why are you here, Elijah?” He said, “I am moved by zeal....” God said to him, “You are always zealous.... By your life! They will not perform the circumcision covenant without you seeing it with your own eyes.”

Berakhot 35a

Rabbi Shimon ben Yoḥai says: It is possible that a person plows in the plowing season, sows in the sowing season, harvests in the harvest season, threshes in the threshing season, and winnows in the windy season, as grain is separated from the chaff by means of the wind, and is constantly busy; what will become of Torah? Rather, when Israel performs God’s will, their work is performed by others.... When Israel does not perform God’s will, their work is performed by them themselves, as it is stated: “And you shall gather your grain.” Moreover, others’ work will be performed by them...

ואחר הרעש אש לא באש ה' ואחר
האש קול דממה דקה:

ויהי כשמע אליהו וילט פניו באדרתו
ויצא ויעמד פתח המערה והנה אליו
קול ויאמר מה לך פה אליהו:

ויאמר קנא קנאתי לה' אלקי צבקות כי-
עזבו בריתך בני ישראל את מזבחתך
הרסו ואת נביאיך הרגו בחרב ואותר
אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה:

אליהו תבע כבוד האב ולא כבוד הבן,
שנאמר 'קנא קנאתי לה' אלקי
צבאות' ומה נאמר? 'לך שוב לדרכך
מדברה דמשק וגו' ואת יהוא בן נמשי
תמשוח למלך על ישראל ואת אלישע
בן שפט תמשוח לנביא תחתך שאין
ת"ל לנביא תחתך, אלא שאי אפשר
בנבואתך.

נגלה עליו הקב"ה ואמר לו, מה לך
פה אליהו קנא קנאתי. אמר לו
הקב"ה, לעולם אתה מקנא... חייך
שאר ישראל עושין ברית מילה עד
שאתה רואה בעיניך.

רבי שמעון בן יוחאי אומר: אפשר אדם
חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת
זריעה, וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת
דישה, וזורח בשעת הרוח, תורה מה
תהא עליה? אלא בזמן שישראל עושין
רצונו של מקום — מלאכתן נעשית על
ידי אחרים... ובזמן שאין ישראל עושין
רצונו של מקום — מלאכתן נעשית על
ידי עצמן, שנאמר: "ואספת דגנך". ולא
עוד אלא שמלאכת אחרים נעשית על
ידם...